

Europarlamentarka dr. Biljana Borzan i član saborskog odbora za zdravstvo te bivši ministar zdravlja, prim.dr. Siniša Varga, predstavili su u Saboru prijedloge izmjena zakona o trgovini i ugostiteljskoj djelatnosti kojima bi se zabranila prodaja energetskih pića maloljetnicima, priopćio je ured zastupnice u petak.

"Veza između djece i energetskih napitaka je problematična na više razina. Prvo je unos velike količine šećera što negativno utječe na ionako značajan problem pretilosti u Europi. Drugo je konzumiranje kofeina, taurina i drugih tvari čiji utjecaj na razvoj djeteta tek treba istražiti. Treće je formiranje ukusa kod djece, odnosno navikavanje na izuzetno slatko piće. Četvrto je miješanje žestokih pića i energetskih napitaka koje je popularno među tinejdžerima", upozorila je Borzan.

Europarlamentarka je prethodno od Europske komisije zatražila tumačenje krše li nacionalne zabrane prodaje energetskih pića djeci pravila Unije. Komisija je odgovorila da to spada u nadležnost država članica te kako nije poduzimala nikakve pravne korake protiv Litve (2014.) i Latvije (2016.) koje su takve zabrane već donijele.

"Više od četvrtine djece školske dobi u RH ima prekomjernu težinu, a 11,2 posto ih je pretilo. Tome pridonose i energetski napitci, a sve više medicinskih znanstvenih članaka govore u utjecaju stimulansa u energetskim pićima na organizam u razvoju, naročito na krvni tlak i bolesti srca. Na svakoj limenci stoji upozorenje da se konzumacija ne preporučuje djeci, trudnicama i dojiljama. Usprkos tome, djeca i tinejdžeri ih kupuju bez ikakvih ograničenja, a prodaja im kontinuirano raste", kazao je Varga.

Prema procjenama Svjetske zdravstvene organizacije 68 posto adolescenata i 18 posto djece redovito konzumira energetska pića. Europska agencija za sigurnost hrane je 2013. provela istraživanje o uzorcima konzumacije. Među djecom ispod 12 godina koji su redoviti konzumenti, njih 60 posto je kazalo da ih pije jer im se sviđa okus, dakle piju ih radi šećera. Zabrinjavajuće je da je 40 posto njih reklo da ih konzumira jer im treba energije.

"Kakvi su to fizički i psihički iscrpljeni desetogodišnjaci kojima treba energetski napitak da ih "digne"? Radi se o klasičnom ispiranju mozga reklamiranjem, i to djeci koja u toj dobi imaju i viška energije. Nema značajne proizvodnje tih napitaka u Hrvatskoj, a za provedbu novih propisa nisu potrebna dodatna sredstva u proračunu. Argumenti su premoćno na strani javnog zdravlja", smatra Borzan.

Svjesni negativnih konotacija koje povezuju djecu i njihove proizvode, udruženje proizvođača Energy Drinks Europe objavilo je upute svojim članovima da reklamama ne ciljaju na djecu mlađu od 12 godina te da ne plasiraju proizvode u i blizu škola. Usprkos tome, djeca, adolescenti i mladi su glavni potrošači tih pića.

"Pozivamo vladu da djeluje u skladu s Nacionalnim programom „Živjeti zdravo" kako bi Hrvatska postala treća zemlja EU koja štiti javno zdravlje mladih na ovaj način. Kada su u pitanju djeca, trebamo nadići stranačke razlike, surađivati i napraviti odlučne korake u pravom smjeru", zaključili su Borzan i Varga, navodi se u priopćenju. (H)